

వినాయక పూజకు సన్నాహాలు

వినాయక చవితి రోజు ఉదయాన్నే ఇంటిని శుభ్రం చేసుకుని మామిడి ఆకుల తోరణం కట్టుకోవాలి. వాకిళ్ళను అలంకరించుకోవాలి. కుటుంబ సభ్యులంతా తలంటుకుని స్నానం చేయాలి. దేవుని గది వుంటే అందులో లేదా పరిశుభ్రమైన ప్రదేశంలో ఒక పీట వేసి, దానిపై మనం తెచ్చుకున్న వినాయకుడి విగ్రహాన్ని వుంచాలి. తెచ్చిన సామాగ్రిని కూడా అందుబాటులో వుంచాలి.

వినాయకుడికి ఉండ్రాళ్ళు చాలా ఇష్టం. మిగిలిన భక్ష్యాలున్నా లేకున్నా వీటిని తప్పనిసరిగా తయారు చేసుకోవాలి. వినాయకుడి విగ్రహం ఎదుట పీట కొంచెం బియ్యాన్ని పోసి దానిపై రాగి లేదా వెండి లేదా మట్టి పాత్రను వుంచాలి. దానికి పసుపు రాసి బొట్లు పెట్టాలి. దానిలో కొన్ని అక్షతలు, పూలు వేసి దానిపై మామిడి ఆకులు వుంచి ఆ పై కొబ్బరికాయతో కలశం ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.

ఆ తర్వాత పసుపు ముద్దతో చిట్టి పసుపు గణపతిని తయారు చేసుకోవాలి. పూజకు ముందు ఒక గ్లాసులో చెంచా లేదా ఉధ్ధరిణి వుంచుకుని పక్కన మరో చిన్న ప్లేటు పెట్టుకోవాలి. పూజ చేస్తున్నప్పుడు చేతికి పసుపు, కుంకుమలు అవుతాయి. కాబట్టి తెల్లని వస్త్రాన్ని వుంచుకుంటే బాగుంటుంది.

పూజకు కావలసిన సామగ్రి

పసుపు, కుంకుమ, గంధం, అగరువత్తులు, కర్పూరం, తమలపాకులు, వక్కలు, పూలు, పూల దండలు, అరటి పండ్లు, కొబ్బరి కాయలు, బెల్లం లేదా పంచదార, పంచామృతాలు, తోరము, దీపారాధన కుందులు, నెయ్యి లేక నూనె, దీపారాధన వత్తులు, వినాయకుడి ప్రతిమ, 21 రకాల ఆకులు, ఉండ్రాళ్ళు, పాయసం, భక్ష్యాలు.

వినాయక వ్రతకల్పః

ఆచమ్యః ఓం కేశవాయ స్వాహా- ఓం నారాయణాయ స్వాహా - ఓం మాధవాయ స్వాహా- ఓం గోవిందాయ నమః - విష్ణవే నమః - మధుసూదనాయ నమః - త్రివిక్రమాయ నమః - వామనాయ నమః - శ్రీధరాయ నమః - హృషీకేశాయ నమః - పద్మనాభాయ నమః - దామోదరాయ నమః - సంకర్షణాయ నమః - వాసుదేవాయ నమః - ప్రద్యుమ్నాయ నమః - అనిరుద్ధాయ నమః - పురుషోత్తమాయ నమః - అధోక్షజాయ నమః - నారసింహాయ నమః - అచ్యుతాయ నమః - జనార్దనాయ నమః - ఉపేంద్రాయ నమః - హరయే నమః - శ్రీకృష్ణాయ నమః.

వినాయక ప్రార్థన

శ్లో. శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే త్సర్వవిఘ్నాపశాంతయే ॥

సుముఖశైలకదంతశ్చ కపిలో గజకర్ణకః,
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో గణాధిపః.
ధూమకేతు ర్గణాధ్యక్షః, ఫాలచంద్రో గజాననః,
వక్రతుండ శూర్పకర్ణో హేరమృగః స్కన్ధ పూరజః.
షోడశైతాని నామాని యః పఠే చ్ఛృణోయీ దపి,
విద్యారమ్భే వివాహే చ ప్రవేశే నిర్గమే తథా,
సంక్రామే సర్వ కార్యేషు విఘ్నస్తస్య నజాయతే.
అభీప్సితార్థసిద్ధ్యర్థం పూజితో యస్సురైరపి, సర్వవిఘ్నచ్ఛిదే తస్మై గణాధి పతయే నమః ॥

సంకల్పం

ఓం. మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, శుభేశోభనే ముహూర్తే అద్యబ్రహ్మణ ద్వితీయ పరార్థే శ్వేతవరాహకల్పే వైవస్వతమన్వంతరే, కలియుగే ప్రథమపాదే, జంబుద్వీపే, భరతవర్షే, భరత ఖండే మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే (ఆయా ప్రాంతాలకు మార్పుకోవాలి) అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణాం మధ్యే శ్రీ.....(సంవత్సరం పేరు చెప్పాలి) నామ సంవత్సరే దక్షిణాయనే, వర్షముతో, భాద్రపదమాసే, శుక్లపక్షే చతుర్థ్యాం తిథౌ... వాసరయుక్తాయాం, శుభనక్షత్ర, శుభయోగ, శుభకరణ ఏవమగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం, శుభతిథౌ, శ్రీమాన్..... (పేరు) గోత్రః.....(గోత్రము పేరు). నామధేయపాః శ్రీమతః (పేరు) గోత్రస్య....(గోత్రము పేరు) నామధేయస్య, ధర్మపత్నీ సమేతస్య అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమ, సైర్య, విజయ ఆయురారోగ్య

ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, ఇష్టఆమ్యార్థ సిద్ధ్యర్థం, మనోవాంఛాఫల సిద్ధ్యర్థం, సమస్తదురితోపశాంత్యర్థం, సమస్త మంగళావాప్యర్థం వర్షే వర్షే ప్రయుక్త వరసిద్ధి వినాయక చతుర్థి ముద్దిశ్య, శ్రీ వరసిద్ధి వినాయక దేవతా ప్రీత్యర్థం కల్పేక్ష ప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి ధ్యానా వాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే(నీళ్ళూ తాకవలెను)
అదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం గణాధిపతి పూజాంకరిష్యే! తదంగ కలశపూజాం కరిష్యే
కలశం గంధ పుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య తస్యోపరి హస్తం నిధాయ-

కలశపూజ

కలశం గంధపుష్పాక్షతై రభ్యర్చ్య (కలశమునకు గంధపు బొట్లు పెట్టి అక్షతలద్ది లోపల నొక పుష్పము నుంచి తదుపరి ఆ పాత్రను కుడి చేతితో మూసి ఈ క్రింది మంత్రములను చదువవలెను.)

కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః ।
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః ॥
కుక్షౌ తు సాగరాః సరే సప్తదీపా వసుంధరా ।

ఋగేదో విధ యజురేదః సామవేదో హ్యథరణః ।
అంగైశ్చ సహితాః సరే కలశాంబు సమాశ్రితాః ॥
ఆయాన్తు దేవ పూజార్థం దురితక్షయకారకాః ।
గంగే చ యమునే వైవ గోదావరి సరసతి ।

నర్మదే సింధుకావేరి జలేవి స్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥
కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి దేవమండప మాత్మానం చ సంప్రోక్ష్య. (కలశమందలి జలమును చేతిలో పోసుకొని, పూజకొత్తైన వస్తువులమీదను దేవుని మండపమునందును తన నెత్తిమీదను చల్లుకొనవలసినది.) తదంగతేన వరసిద్ధివినాయక ప్రాణప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే. ఇప్పుడు పసుపుతో వినాయకుడి తయారుచేసుకోవాలి.

మహా (పసుపు) గణాధిపతి పూజ:-

గణాంత్యాం గణపతిగ్ం హవామహే కవింకవీనా ముపమశ్రవస్తమం,
జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణ, బ్రహ్మణస్పత్యః ఆనశృణ్వన్నూతిభిస్సిద సాదనం
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే (పూలు, అక్షతలు కలిపాలి) యథాభాగం గుడంనివేదయామి
శ్రీ మహాగణాధిపతి స్సుప్రసన్నో, సుప్రీతో, వరదోభవతు
శ్రీ గణాధిపతి ప్రసాదం శిరసాగృహ్ణామి (రెండు అక్షతలు తలపై వేసుకోవాలి)
అథ శ్రీ వరసిద్ధి వినాయక ప్రాణ ప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యే

ప్రాణ ప్రతిష్ఠా

మం ॥ అసునీతే పునరస్మాసు చక్షుః
పునః ప్రాణ మిహనో ధేహి భోగమ్,
జ్యోక్పశ్యేమ సూర్య ముచ్చరంత
మనుమతే మృడయాన సస్తి.
అమ్మతం వై ప్రాణా అమ్మత మాపః ప్రాణానేవ యథాస్థాన ముపహయతే.
స్వామిన్ సర్వజగన్నాథ యావత్పూజావసానకమ్ ।

తావత్త్వం ప్రీతిభావేన బింబేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥
ఆవాహితో భవ, స్థాపితో భవ, సుప్రసన్నో భవ, వరదో భవ, అవకుంతితో భవ, స్థిరాసనం కురు, ప్రసీద, ప్రసీద, ప్రసీద.

పూజా విధానమ్

శ్లో. భవసంచితపాపౌఘవిధ్వంసనవిచక్షణం ।
విఘ్నాంధకారభాసంతం విఘ్నరాజ మహం భజే ॥
ఏకదంతం శూర్పకర్ణం గజవక్త్రం చతుర్భుజం ।

పాశాంకుశధరం దేవం ధాయే త్సిద్ధివినాయకమ్ ||
ఉత్తమం గణనాథస్య వ్రతం సంపత్కరం శుభం |
భక్తాభీష్టప్రదం తస్మా ధ్యాయే త్తం విఘ్ననాయకమ్ ||
ధ్యాయే ద్గజాననం దేవం తప్తకాంచనసన్నిభం |
చతుర్భుజం మహాకాయం సర్వాభరణభూషితమ్ ||
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకం ధ్యాయామి.

శ్లో. అత్రా విగచ్ఛ జగదంద్య సురరాజార్చితేశ్వర |
అనాథనాథ సరజ్ఞ గౌరీగర్భసముద్భవ ||
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకం ఆవాహయామి.

శ్లో. మౌక్తికైః పుష్పరాగైశ్చ నానారత్నైర్విరాజితం |
రత్నసింహాసనం చారు ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్ ||
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకాయ ఆననం సమర్పయామి.

శ్లో. గౌరీపుత్ర! నమస్తేస్తు శంకర ప్రియనందన !
గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం గంధపుష్పాక్షతైర్యుతం |
శ్రీవరసిద్ధివినాయకాయ అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

శ్లో. గజవక్త్ర నమస్తేస్తు సర్వాభీష్టప్రదాయక |
భక్త్యా పాద్యం మయాదత్తం గృహాణ దిరదానన | శ్రీ వరసిద్ధివినాయకాయ పాద్యం సమర్పయామి

శ్లో. అనాథనాథ సరజ్ఞ గీర్వాణవరపూజిత |

గృహాణాచమనం దేవ! తుభ్యం దత్తం మయా ప్రభో శ్రీ వరసిద్ధివినాయకాయ ఆచమనీయం సమర్పయామి.

శ్లో. దధిక్షీరసమాయుక్తం మధాఘ్నేన సమన్వితం
మధుపర్కం గృహాణేదం గజవక్త్ర నమోస్తుతే
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకాయ మధుపర్కం సమర్పయామి.

శ్లో. స్నానం పంచామృతై ర్దేవ గృహాణ గణనాయక
అనాథనాథ ! సర్వజ్ఞ గీర్వాణాగణపూజిత
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకాయ పంచామృతస్నానం సమర్పయామి.

శ్లో. గంగాది సర్వతీర్థైభ్య ఆహూతై రమలైర్వైః
స్నానం కురుష భగవ స్సుమాపుత్ర నమోస్తుతే
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకం శుద్ధోదక స్నానం కారయామి.

శ్లో. రక్తవస్త్రద్వయం చారు దేవయోగ్యం చ మంగళం
శుభప్రదం గృహాణత్వం లంబోదర హరాత్మజ
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకాయ వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

శ్లో. రాజితం బ్రహ్మసూత్రం చ కాంచనం చోత్తరీయకం
గృహాణ దేవ సర్వజ్ఞ భక్తానా మిష్టదాయక
వరసిద్ధివినాయకాయ యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.

శ్లో. చందనాగురుకర్పూరకస్తూరీకుంకుమాన్వితం
విలేపనం సురశ్రేష్ఠ! ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకం గంధాన్ ధారయామి.

శ్లో. అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలీయాం స్తండులాన్ శుభాన్
గృహాణ పరమానంద శంభుపుత్ర నమోస్తుతే
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకాయ అలంకరణార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి.

శ్లో. సుగన్ధాని చ పుష్పాణి జాజీకుందముఖానిచ
ఏకవింశతిపత్రాణి సంగృహాణ నమోస్తుతే
శ్రీ వరసిద్ధివినాయకం పుష్పైః పూజయామి.

అథాంగ పూజా

(ప్రతి నామమునకు కడపట “పూజయామి” అని చేర్చవలెను)

గణేశాయ నమః పాదౌపూజయామి ॥
ఏకదంతాయ నమః గుల్ఫౌ పూజయామి ॥
శూర్పకర్ణాయ నమః జానునీ పూజయామి ॥
విఘ్నరాజాయ నమః జంఘే పూజయామి ॥
అఖువాహనాయ నమః ఊరూ పూజయామి ॥
హేరంబాయ నమః కటిం పూజయామి ॥
లంబోదరాయ నమః ఉదరం పూజయామి ॥
గణనాథాయ నమః హృదయం పూజయామి ॥
స్థూలకంఠాయ నమః కంఠం పూజయామి ॥
స్కందాగ్రజాయ నమః స్కంధౌ పూజయామి ॥
పాశహస్తాయ నమః హస్తౌ పూజయామి ॥
గజవక్త్రాయ నమః వక్త్రం పూజయామి ॥
విఘ్నహంత్రి నమః నేత్రే పూజయామి ॥
శూర్పకర్ణాయ నమః కర్ణౌ పూజయామి ॥
ఫాలచంద్రాయ నమః లలాటం పూజయామి ॥
సర్వేశ్వరాయ నమః శిరః పూజయామి ॥
విఘ్నరాజాయ నమః సర్వాణ్యంగాని పూజయామి. ॥